

Veltruské Listy

Informační zpravodaj MěÚ Veltrusy

číslo 2 / 2009 ročník 11

VELTRUSKÝ FOTBAL SLAVÍ V LETOŠNÍM ROCE 90 ROKŮ OD SVÉHO ZALOŽENÍ. Je potěšitelné, že se vedení klubu a hráčům v tomto výročí podařilo vyhrát OKRESNÍ PŘEBOR – Atletiko a postoupit do KRAJSKÉ SOUTĚŽE I. B třídy.

Zásluhu na tom mají také tito hráči, které vám představuji. Zleva stojící pánové : Štofl, Pech, Beneš, Štofl junior, Moravec, Husák, Blahoš, Nádeník, trenér Kratochvíl, Saudský, pokr. Hadrava, Kopecký, Trávníček, Melišík, Poustka, Kopecký

BLAHOPŘEJEME !

Listy vydává MěÚ Veltrusy, Palackého 9
Schváleno ministerstvem kultury pod číslem MK ČR E 10321

Cena výtisku 5,- Kč

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych Vám popřál, před nadcházejícími prázdninami, hezkou a klidnou dovolenou a Vašim dětem veselé prázdniny s množstvím aktivit.

Timto přáním jsem mohl a chtěl skončit.

Nastala však situace, která nepříznivě ovlivnila nás život, zejména život řidičů.

Postupem úředníků Středočeského kraje jsem též zaskočen a považuji jej, mírně řečeno, za velmi nešťastný. Začít budovat oba kruhové objezdy na dvou nejdůležitějších příjezdových komunikacích v jednom termínu, to už muselo stát příslušná místa hodně přemýšlení.

Co mě však rovněž zaskočilo, je uvažování řidičů i místních obyvatel. Přestože u každé stavby hlásá veliká tabule, že investorem, tedy i realizátorem, je Středočeský kraj, najdou se nespokojeni lidé, kteří svůj „hněv“, zřejmě z neznalosti situace, obracejí proti vedení města, tedy mně, mému zástupci a zastupitelům vůbec. Věřte, že dělám já osobně, protože jsem tu nyní sám, vše pro vyřešení situace.

Myslim, že nejlépe poslouží k ilustraci situace i k informování o snahách o zlepšení zveřejnění příkladů z e-mailové pošty.

Tady jsou.

„Dotaz“ 1.

Dobrý den,

rád bych Vás požádal o vysvětlení, z jakého důvodu je naše město odříznuto pro motorová vozidla z obou stran od tahů na Kralupy?!

Tento Váš krok je zcela nepochopitelný a nelogický! Dochází tak k dopravnímu kolapsu a to nemluvě o autobusové dopravě!

Ledacos to dokazuje o intelektu radních tohoto města, kteří schválili tento naprostý nesmysl rozkopat současně obě příjezdové křižovatky. Pevně doufám, že v co nejbližší době dojde k nápravě této fatální chyby!

S pozdravem

rozhodčený občan Veltrus

Xxxxxx Xxxxx

Odpověď.

Dobrý den,

chápu Vaše rozhodčení, také nejsem ze vzniklé situace nadšen.

Nicméně musím upozornit, že se v mnoha věcech mylíte.

Předně Veltrusy nejsou odříznuty z obou stran. Výjezd ve směru na Prahu je normálně průjezdný, jen s omezením semafory. Je to řešení, které se normálně při opravách používá, že to znamená omezení a čekání pro řidiče je zřejmé.

Hlavní Váš omyl ovšem je, že jde o "náš" krok, nebo krok podléhající našemu schválení.

Realizátorem obou staveb je Středočeský kraj a ten je i odpovědný za současný stav.

Je vždycky dobré si zjistit skutečnosti a pak odsuzovat.

Proto i Vaše poznámka o intelektu "radních" je nemístná i vzhledem k Vašemu věku a ukazuje spíše na intelekt Vás.

Vedení města Veltrusy bylo postaveno před "hotovou" věc. Povolení uzávěry jsme udělili na první kruhák(u kláštera), kde se kříží krajská komunikace(II/608-Teplická) s naší místní komunikací a určili jsme objízdnou trasu přes křižovatku "od Prahy" (II/608 x II/101-ta je taky krajská). Teprve po zahájení prací na této křižovatce došla žádost o vyjádření ke stavbě druhé křižovatky. Nesouhlasili jsme, jenže v tomto řízení už jsme nebyli jako "správní" orgán, ale jen účastník řízení, protože jde o křižovatku dvou silnic druhé třídy-povolení uzávěry vydává Odbor dopravy. Původně navrhovanou objízdnou trasu přes Zlosyň a Úžice jsme alespoň změnili na toto řešení.

Pro řešení vzniklé situace, která znepříjemňuje "život" nejen nám veltruskům, jsme se dohodli s firmou, která realizuje kruhák u kláštera, že ihned po nezbytných pracích na MK Maršála Rybalka, tuto komunikaci zprůjezdí a bude možné používat oba směry, zřejmě ovšem opět se semafory pro větší bezpečnost, bude záležet hlavně na Odboru dopravy a policii.

Zdravím Vás

Bronislav Havlin
starosta, Veltrusy.

„Dotaz“ 2.

Vážení radni, Jde o kruhac u tankoviste Benzina SDS. Nejen ze tam není

> potreba, ale proc proboha ted??? Když se staví u kláštera! To nejaka chytra hlava
> na urade dostala namazano ze? Jinak by takovou hovadinu nemohla odsouhlasit!
> Kolony hned ze 3 stran! To je super. Ale co, my řídíci to tam vydrzime! Cekani
> okolo 20 min. za prujezd!!! A co pak ty lidi v autobusech, nikam
> nejedou, nepospichaji do prace, z prace! Proc ty kulataky nedelate postupne vy
> hlavy?!? Tak by tam kolony nebyly. Ach jo to je zastoupeni ve meste! A to timto
> nekonci, budu bojovat dal. A vam at jdou "ksefty" XXXX.

Odpověď.

Vážený,

kdybyste se obtěžoval zjistit informace(minimálně by stačilo si přečíst informační tabule u staveb, abyste zjistil, že investorem je Kraj), nemusel jste takto útočit a mohl jste se dočkat třeba této odpovědi.

Sděluji Vám, že ani jeden "kruhák" nerealizuje město, požadavek města byl jen na "kruhák" u kláštera (později ještě doplněn o křižovatku - "T" směr na Kralupy, ten ale zatím neprošel). Obě křižovatky jsou dilem Stř. Kraje, vč. volby termínů.

Je to nesmysl, ano, ale ani my jsme netušili, že "spustí" stavbu obou najednou (uvedený důvod je, že v červnu vyprší stavební povolení, to, že to nechali dojít k tomuto stavu, je chyba a došlo k tomu i přes upozornění a výzvy z naší strany).

Posloupnost pak byla taková, že napřed jsme řešili "kruhák" u kláštera, a protože jde o křižovatku s MK povolili jsme jako příslušný správní orgán její uzavírku s určením objízdné trasy právě přes křižovatku u Benziny. Ani ne za čtrnáct dní jsme dostali žádost o vyjádření dopravního řešení uzavírky této křižovatky. To jsme odmítli s poukazem na to, že tudy vede objízdná trasa. Příslušný správní orgán (protože jde o křižovatku dvou silnic druhé třídy, je jím Odbor dopravy v Kralupech) proto svolal jednání, na kterém se však vůbec nejednalo o tom,

zda druhý kruhák ano, či ne, ale jen o řešení dopravní situace. Původní návrh byl určit objízdnou trasu přes Úžice a Zlosyň (což mohou směry z Veltrus do Prahy a obráceně využívat i ted") a našim zásahem se hledala lepší varianta. Jestli se to povedlo, nebo ne, je otázka, ale je to alespoň další možnost navíc, jak se dostat z Veltrus a do Veltrus. Toto je věcná stránka kauzy. K Vašemu nehoráznému tónu se nebudu vyjadřovat, ale věřte, že bych také dovedl "diskutovat" takovým tónem, ale snažím se být vždy slušný.
S pozdravem

Bronislav Havlin
starosta, Veltrusy

PS Předpokládám, že mi po přečtení odpovědi a pochopení svého omylu, odešlete ještě alespoň jeden e-mail, ve kterém bude omluva za Vaše nepodložená obvinění a urážky. PPS nové-proběhlo již po napsání předchozích řádek. Dnes jsem se dohodl s firmou realizující kruhák u kláštera, že po dokončení přeložek sítí udělá opatření, která umožní alespoň výjezd z Veltrus-termín cca 29.6.2009. Současně jsem projednal i s firmou u druhého kruháku podobné řešení-ještě před semaforem bude zprůjezdněn jeden pruh pro výjezd směrem na Kralupy-to ale bude možné až za čtrnáct dní, proto jsem předjednal i zhotovení provizorní propojky přes svůj pozemek s tím, že náklady zaplatí město a bude je vymáhat po investorovi, protože opačný postup by znamenal zpoždění prací-toto řešení by bylo možné provést hned-tedy třeba zítra, bohužel jej opět musí schválit Odbor dopravy a také DI policie, takže by se mohlo začít nejdříve v ponděli 22.6.2009. Práci firma odhaduje na 2 dny, takže toto řešení by pomohlo-záleží už jen na schválení příslušných orgánů.

Pokud namítnete, že jde jen o "hašení požáru" máte pravdu, ale mějte na paměti, že ten požár nezaložilo město Veltrusy a přesto se jej snažím, jako jeho představitel, hasit.

Pokud budete bojovat, budu rád, také se snažím o vyřešení, alespoň částečné, vzniklé situace.

Z uvedeného je, podle mě, vidět, že neinformovanost může vzbuzovat neoprávněný hněv a navíc jej směřovat na nesprávné lidi. Proto mi odpusťte, že jsem předprázdninový příspěvek „obohatil“ o toto nepříjemné téma, ale cítil jsem potřebu věci uvést na správnou míru. Věřím, že tato dopravní nepříjemnost a úřednický šlendrián, nebudou mít negativní vliv na prožití Vašich zasloužených dní odpočinku a po prázdninách a dovolených už bude opět vše v pořádku.

Přes vše, co jsem zde uvedl, bych Vám rád poděkoval za pochopení situace.

Krásné prázdniny a příjemně dovolené ještě jednou a absolutně všem.

Bronislav Havlin
Starosta, Veltrusy.

INFORMACE Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA JEDNÁNÍ ZE DNE 30.3.2009

Zasedání se konalo v Kulturním domu starosta přivítal přítomné občany a hosty. Přítomní hosté Ing. Soukup, Ing. Krch, Ing. Richter, - zástupci Č.Rafinerské, v úvodu podali informaci o průběhu zarážky v provozu o dopadech a přínosech této akce.

Na dotaz „jak prospěje zarážka z pohledu na ŽP“ odpověděli hosté, že vyčištěním a repasováním dojde ke zkvalitnění provozu technologie a tím i zúžení negativních vlivů na okolí. Na dotaz, zda jsou součásti zarážky i některé investiční aktivity, odpověděli hosté, že hlavní touto aktivitou bude modernizace kotle na odpadní teplo pro zvýšení energetické efektivity = snížení zátěže pro okoli. Z provozních záležitostí to bude výměna motoru hlavního kompresoru, čímž dojde ke snížení hluku.

Na závěr shrnul Ing. Soukup slovy – zarážka bude znamenat vylepšení bezpečnosti provozu a snížení negativních vlivů provozu na okoli.

Přítomností zástupců Č.Rafinerské využil Ing. Purnoch k dotazu, zda Č.Raf. bude pokračovat v provádění protihlukových opatření. Odpověď : v rámci zarážky se s konkrétnimi opatřeními nepočítá, nicméně se realizují průběžně (roční zpráva o protihluk. opatřeních). Ing. Prokop se dotázal na velký (skokový) rozdíl ve výsledcích AIM (komodita benzen). Odpověď : byly provedeny některé úpravy, zejména korekce jednotek, ve kterých jsou výsledky prezentovány. Autorem, združením hodnot je ČHMÚ, proto bude tento dotaz předán a odpověď konkretizována po jejich vyjádření.

INFORMACE STAROSTY

- Předložil smlouvu o zřízení věcného břemene, kterou na základě Smlouvy o smlouvě budoucí (z r. 2004) předkládá ČEZ. Jde o smlouvu v ulici Zahradní, U Stadionu a Jahodová, zastupitelé smlouvu schválili. – Předložil návrh na schválení podání dotace do programu FROM na výstavbu komunikace a parkoviště u parku a místního hřbitova, zastupitelé vyjádřili souhlas. – Předložil návrh smlouvy mezi městem a Ing. Damaškem, pí. Damaškovou a panem Fialou o zpracování žádosti do programu FROM na výstavbu parkoviště a komunikace u parku a hřbitova, zastupitelé žádost schválili. – Předložil návrh smlouvy o smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene – elektrické připojky (Klejna v ulici Prokopa Holého) mezi městem a Veltrusy a firmou ČEZ, zastupitelé návrh smlouvy schválili. – Předložil změnu rozpočtového výhledu na 2009 (podle skutečnosti rozpočtu 2009), zastupitelé změnu schválili. – Předložil návrh smlouvy o výpůjčce sekačky XT 200HD Komplet IC3027 mezi městem Veltrusy (vypůjčitel) a AFK Veltrusy (půjčitelem), zastupitelé smlouvu schválili. – Předložil rozpočet ZŠ na rok 2009, schváleno. – Předložil rozpočet MŠ na 2009, schváleno. – Předložil Odpisový plán ZŠ, schváleno. – Předložil návrh na obnovení smluv s nájemníky v trojdomek ul. Nová, schváleno. – Předložil návrh na stanovení nájemného v trojdomek ul. Nová, zvýšení stávajícího podle finančního koeficientu ČSÚ, schváleno. – Předložil návrh smlouvy na využívání parkoviště u hřbitova Autoškolou Soukup k výcviku řidičů, schváleno. Předložil návrh Rozpočtového opatření č. 1/2009 v kapitole Základní škola- zvýšení položky z 3,3 mil. na 3,8 mil., schváleno. – Předložil žádost pana Bubnika o prominutí poplatku za likvidaci odpadu na rok 2009 jsou splněny všechny podmínky, schváleno. Předložil žádost pana Hirného Petra o poskytnutí půjčky na pořízení bydlení (součást jednání o uvolnění bytu v MŠ) ve výši 1,2 mil.Kč. Zastupitelé žádost schválili. (Podmínky půjčky budou vycházet z podmínek běžných hypotečních úvěrů bank).- Předložil žádost pana Štrunce Ondřeje o prominutí poplatku za likvidaci odpadu za rok 2008, s tím, že v té době pobýval v zahraničí. Zastupitelé si vyžádali upřesnění žádosti k dalšímu projednání.

INFORMACE MÍSTOSTAROSTY

- Zastupitelé souhlasí a schválili bezúplatný převod pozemku p.č. 786 díl 2 pozemkového katastru v k.ú. Veltrusy od Úřadu pro zastupování státu. Na tomto pozemku se nachází část místní komunikace – ul. Štěpána Bendy. –Zastupitelé schválili prodej pozemku 136/40 o výměře 1311m² v k.ú. Veltrusy manželům Jelinkovým. Záměr byl zveřejněn na úřední desce města. –Zastupitelé projednali žádost ti p. Škroukařa a p. Hořejšího o odkup části pozemku 780/19 v k.ú. Veltrusy. Zastupitelé se zároveň odprodeje souhlasí tak, že každému žadateli odprodají část za cenu 200,- Kč/m². –Zastupitelé schválili prodej pozemku p.č. 125/100 v k.ú. Veltrusy manželům Lejčkovým, původní zájemce od koupě odstoupil. –Zastupitelé schválili nájemní smlouvu nebytových prostor v hasičském domě panu Vítězslavu Novákovi.

INFORMACE ZASTUPITELŮ

Ing. Morávek upozornil na blížící se termín vypršení smlouvy o nájmu s Vodafone (půdní prostor školy)

Ing. Kohout požádal o zvýšení pozornosti a kontrolu ze strany MP (městská policie) v okolí školy autobusového nástupiště a míst kde se převážně pohybují žáci školy. S MP vyřídí starosta.

Pan Kyselý podal informaci o připravách letošního CORVUSu. Informoval o chystaném rockovém festivalu v Letním kině 25.7.2009 asi od 13.00 hod do 24.00 hod. vystoupí až 12 kapel, požádal o poskytnutí dotace 15.000,- Kč na tento festival. Zastupitelé částku schválili.

Ing. Purnoch informoval o připravovaných i realizovaných investičních i neinvestičních akcích, kterých je již několik desítek, na většinu byly získány nebo je zažádáno o prostředky z různých dotačních titulů SR, EF a dalších. Informoval o ekologických záležitostech, např. reakce na zvýšený počet dnů, kdy byl zaznamenán západ z továrny. Informaci doplnil Ing. Prokop.

DISKUSE OBČANŮ

V diskusi vystoupilo pět občanů, diskutovány byly záležitosti MP Veltrusy, obecně bezpečnostní situace na místních komunikacích, ale i podoba a správa web. stránek města, nebo stran stromů ve městě.

JEDNÁNÍ ZE DNE 20.4.2009

Hosté dnešního zasedání jsou Mgr. Homolková a Mgr. Karasová, představitelky ZŠ Veltrusy

- informovaly o konání akce „Bezva den“ 13.6.2009 a pozvali k účasti zastupitele města
- informovaly o akci - sázení stromů
- informovaly o připravovaném vydání „Almanachu“ základní školy a požádaly o přispěvek na jeho realizaci
- informovaly o otevření výstavy k projektu „Maminko, prosím Tě, kup mi knížku“, realizovaný v rámci grantu MŠMT a přispěvku města Veltrusy
- informovaly o akci „Dětský den“ 23.5.2009 pořádaný SRPŠ ve spolupráci a podporou města Veltrusy

INFORMACE STAROSTY – Předložil žádost pana Libora Knižka o prominutí poplatku za likvidaci odpadu za rok 2009, jsou doloženy potřebné doklady, žádost schválena.

- Informoval zastupitele o postupu přípravy stavby kruhového objezdu na křižovatce v ulici Maršála Rybalka, o chystané uzavírce v této ulici a možné objížďce.
- Informoval o otevření nového dětského hřiště s názvem „Tajuplný ostrov“, které proběhne na zahradě Kulturního domu Veltrusy 25.4.2009 v 15.00 hod.

- Předložil výtvarný návrh a návrh na výrobu výtvarné desky veltruskému rodáku Ladislavu Čepelákovi (umělecký návrh i realizaci desky připravil akademický malíř Martin Frind). Zastupitelé zadání návrhu i výroby umělci schválili.

INFORMACE MÍSTOSTAROSTY – bylo projednáno a zastupitelé odsouhlasili, aby město Veltrusy na valných hromadách VKM Kladno - Mělník zastupoval Tomáš Čapek, případně jeho náhradník Otakar Hlavín z Libeznic.

INFORMACE ZASTUPITELŮ – Ing. Purnoch vedoucí fotbalového klubu informoval o přípravách oslav 90. výročí založení AFK Veltrusy (Atletický fotbalový klub) a pozval zastupitele i veřejnost k účasti na fotbalovém stadionu 16.5.2009. Zároveň požádal zastupitele o příspěvek na hudbu při těchto významných oslavách v částce 9.000,- Kč. Zastupitelé pozvání přijali a částku schválili.

- Ing. Kohout vznesl dotaz na stav jednání o převedení budov bývalého „kláštera“ na město Veltrusy. Odpověď starosta – jelikož nebyl schválen návrh zákona o majetkovém vyrovnání státu s církví, který sněmovna zamítla z pochybných důvodů, je situace stále nejasná. Do přijetí zmíněného zákona nemůže současný vlastník stát (Policie ČR) nijak s nemovitostí nakládat. Zájem města trvá, jsme s policií v kontaktu a při případné změně budeme dále jednat.
- P. Martíšek pozval zastupitele i veřejnost na Memoriál Ládi Kubce ve cvrnkání kuliček, hrány 8.5.2009 od 9.00 hod. na kurtech za sokolovnou.

JEDNÁNÍ ZE DNE 11.5.2009

INFORMACE STAROSTY – Předložil Darovací smlouvu mezi městem Veltrusy (dárce) a MŠ Veltrusy (obdarovaný) na věcný dar - vysavač. Zastupitelé smlouvu schválili.

- Předložil Výkaz plnění rozpočtu, zastupitelé vzali na vědomí.
- Předložil návrh Rozpočtového opatření č. 2/2009. Zastupitelé návrh schválili.
- Předložil návrh Partnerské smlouvy mezi městem Veltrusy a Národním památkovým ústavem.. K návrhu uvedl starosta následně připomínky. Zastupitelé návrh schválili s podmínkou akceptování připomínek města památkovým ústavem.
- Předložil žádost pí. Hedvíkové o prominutí poplatku za likvidaci odpadu za rok 2009 , s přiloženým požadovaným potvrzením. Žádost byla schválena.
- Předložil žádost pana Knoblocha o vrácení poplatku za likvidaci odpadu v roce 2009. Důvodem je dlouhodobý pobyt v jiné obci. Žádost byla schválena.
- Předložil žádost ZŠ Veltrusy o příspěvek na vydání Almanachu k 60. výročí zahájení výuky na škole. Zastupitelé schválili příspěvek ve výši 5.000,- Kč.
- Předložil žádost Ing. Damaška o pronájem části střechy na ZŠ za účelem zhotovení FV elektrárny. Zastupitelé vznesli dotazy a připomínky k žádosti a pověřili starostu dalším jednáním. Jednou z připomínek byla možnost zbudování FV el. městem (vlastní). Podmínky a možnosti prověří starosta spolu s místostarostou a zastupitelem Ing. I. Prokopem.
- Předložil žádost SRPŠ na příspěvek pořízení cen pro děti na Dětský den ve výši 10.000,- Kč. Zastupitelé příspěvek schválili.
- Předložil návrh smlouvy o Smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene (ČEZ) – el. vedení. Zastupitelé odsouhlasili, za podmínek dle Usnesení č. 41 ze dne 29.9.2008
- Požádal zastupitele o přihlášení se do výběrových komisí na veřejné zakázky a schválení složení těchto komisi. Komise byly schváleny v tomto složení: Czech POINT (19.5.2009) – Ing. Maršílek (předseda), p. Havlín a p. Čapek. Výměna oken ZŠ Veltrusy (21.5.2009) a komunikace u hřbitova – Ing. Maršílek (předseda) p. Havlín, p. Hlaváč, Ing. Purnoch, p. Čapek.

INFORMACE MÍSTOSTAROSTY - podal návrh a zastupitelé přijali torzo sochy sv. Jana Nepomuckého do majetku obce jako kulturní dědictví. (socha původně stála u prvního dřevěného mostu přes Vltavu, 1758 – 1784 , poté přemístěna do nynější Nerudovy ulice, momentálně uskladněna u pana J. Háka). Zastupitelé projednali a schválili Nájemní smlouvu s manželi Hákovými na část pozemku 883/1, kde bude po zrestaurování torzo sochy postaveno.

Zastupitelé schvalují podání žádosti o dotaci na realizaci projektu „Revitalizace veřejné zeleně a parku u trafostanice v ul. Palackého ve městě Veltrusy“ a pověřují starostu k uzavření smlouvy o dílo.

Zastupitelé projednali a odsouhlasili smlouvu s p. Triskou ohledně pronájmu let.kina, za účelem konání májové pouti.

INFORMACE ZASTUPITELŮ – pí. Mandíková, navrhuje a požaduje přidat BUS mezi 15.00 a 16.00 hod. z Prahy do Veltrus. Oba stávající jsou neustále přeplněny.

60

ŠEDESÁTILETÉ VÝROČÍ OTEVŘENÍ NOVÉ ŠKOLY

MALÁ STATISTIKA :

Školní rok 1949 – 1950, byla jedna vycházející IV.třída, počet žáků 39, dívek 19, chlapců 20. Žáků z Veltrus bylo 17. Třídní učitelka Miroslava Koláříková.

Školní rok 2008 – 2009, dvě třídy 9. A, počet žáků 22, dívek 9, chlapců 13. Žáků z Veltrus bylo 8. Třídní učitelka Mgr. Marie Řeháková.

Na Střední školy odchází 18 žáků, na Střední odborné učiliště 4 žáci.

Školní rok 2008 – 2009, 9. B, počet žáků 23, dívek 8, chlapců 15. Žáků z Veltrus bylo 11. Třídní učitel Mgr. Martin Bauer.

Na Střední školy odchází 17 žáků, na Střední odborné učiliště 6 žáků.

Rozdíly : mimo název školy v roce 1949 – NÁRODNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLA RUDÉ ARMÁDY, v roce 2009 – ZÁKLADNÍ ŠKOLA VELTRUSY, se rozdíly dají velmi těžko popsat.

Například si myslím, že učitelé v každém období odváděli a odvádějí svou profesionální práci, samozřejmě ovlivněnou ideologií samotné doby. Nechci, ani mi nepřísluší něco a někoho hodnotit, ale dnešní pedagogický sbor to má těžší v tom, (světová výchova dětí, tiskem počinaje a rodinou konče, uvolnila způsoby jednání některých jednotlivců nebo skupin dětí natolik), že jsou oproti období let padesátých pod velkým psychickým tlakem, někdy i na úkor výuky. Hlavně děti, ale i jejich rodiče by si měli uvědomovat, že návštěva školy a vzdělávání je pro jejich lepší a hodnotnější následný život - pokud co nejvíce využijí nabídek a snahy učitelů.

Jinak je zajimavé, že letos opustí ZŠ o 6 žáků více než před šedesáti lety, v roce 1949 byla preferována zaměstnání zedník, horník, hutník, a tak zvaná černá řemesla. V letošním roce budou vycházející žáci převážně pokračovat ve studiu na Středních školách a Středních odborných učilištích.

Další porovnání. V roce 1949 děti získávali informace od rodičů, od učitelů, z rozhlasu a tisku. Dnes převažuje televize, výpočetní technika a hlavně internet – kde jsou informace oproti minulosti nedocenitelné a velmi rychlé.

A ještě jedno porovnání, v roce 1949 se žilo dobrovolnými brigádami občanů, ale i dětí na pracích zvelebujících obec. Toto však už dávno pomínilo, ale nebylo by vůbec na škodu, aby občané, ale i jejich děti hleděli na své okolí a před svými domy si udržovali pořádek. Přejí našemu školství a Veltruské škole zvlášt', aby se z toho výborného co dělá ještě více rozvíjela

Karel Morávek

ŠKOLNÍ OSLAVY SE VYDAŘILY

Jako kdyby si Základní škola Veltrusy objednala u nebeské hydrometeorologické agentury na svůj „BEZVA DEN“ taky bezva počasí. Po nepříjemných chladných a deštivých dnech se v sobotu 13. června rozzářilo slunce na modré obloze. A tak zahájení oslav 60. výročí otevření nové budovy školy mohlo začít už dopoledne přímo ve školní budově výstavou fotografií, pracemi žáků a prohlídkami učeben, při čemž byli návštěvnici uvítáni nejen malým pohoštěním, ale i prodejem nového školního Almanachu. Ten, tentokrát v působivé barevné podobě a kvalitně vytištěný, byl prodáván po celý den a je i nyní k dostání ve škole nebo na městském úřadě.

Veltruská škola je spolu se sousední MŠ obklopena bohatou zelení. Před 10 lety vysazená lípa poblíž hlavního školního vchodu už pevně zapustila kořeny. A letos k ní přibyla na paměť 60. výročí o kus dál další. Dlouholetý zvyk sázení českého národního stromu se ujal i zde. Obřadu se účastnili zástupci našeho města, starostka a starosta spádových obcí Vojkovice a Všestud, zástupce České rafinérské a také výprava dětí s ředitelkou školy a starostou slovenské obce Jahodná, kterou před rokem navštívili zástupci školy i města Veltrus.

Letošní oslavy se obešly bez shromáždění u školy a průvodu městem. Zato početné davy přicházejících návštěvníků i množství aut na přeplněném parkovišti u letního kina už před 14. hodinou svědčily o návštěvnosti slavnosti. A také bylo nač se divat, co poslouchat a jak utratit penize za různé atrakce a občerstvení!

Bohatý program na jevišti přirodního kina – uvítání paní ředitelky Homolkovou, tance, scénky, zpěv, humor i zavzpomínání sledovalo hlediště plné rodičů, dětí i mládeže. Kromě dětí z MŠ Veltrusy a Vojkovice a zejména žáků veltruské školy zde vystoupili hosté z Nelahozevsí, kralupského gymnázia a Domu dětí, žáci z Jahodné svým Bábikovým divadlem, členové různých kroužků, klubů i jednotlivci a také očekávaná zpěvačka Klára Kolomazníková. Zpívání se nakonec zúčastnili i diváci, kteří si spolu s vystupujicími zapívali písničku „Není nutno“. Nádherné sobotní počasí trvalo až do večerních hodin a celý program ukončilo vystoupení hudební skupiny Druhý dotek.

Deset let není krátká doba. Až uplynou další, bude veltruská škola, měřeno lidským věkem, už vlastně stařenka. Ale protože má pevnou zděnou kostru a bude-li mít stále dobře fungující hlavu – učitele a žáky a budou-li veltrusští radní o ni stále dobře pečovat, nebudeme říkat, že je stará, ale bude to pořád „nová“ budova veltruské školy, i když bude jednou slavit stě výročí!

Mgr. Jan Novotný

**Děkujeme všem, kteří svým příspěvkem podpořili přání dětí.
V kasičkách bylo celkem 17 732,- Kč, po pokrytí nákladů bude zbylá
část použita na vylepšení prostoru školního hřiště.**

BEZVA DEN ve Veltrusích – 13. 6. 2009

Den otevřených dveří v základní škole

Slavnostní zasazení lípy v parčíku u základní školy

Kulturní program v Letním kině

Vážení občané města Veltrus,

kralupská rafinérie České rafinérské prošla v posledních dvou měsících periodickou odstávkou, během niž byly provedeny údržbářské a servisní práce po téměř 5 letech nepřetržitého provozu, a zároveň byla provedena řada zlepšení a dalších technologických úprav vedoucích k modernizaci a zvýšení efektivity a spolehlivosti zařízení. O odstavení rafinérie, které bylo zahájeno 10. dubna (resp. 15. dubna prvním dnem, kdy byly zahájeny údržbářské práce) informovali zástupci společnosti občany města dne 30.3. 2009 na zasedání zastupitelstva. Stejně tak byl městský úřad informován o připravovaném obnovení provozu v průběhu měsíce května.

Vlastní najezdění bylo zahájeno v poslední dekádě května. Zatímco původní („hydroskimmingová“ – blok 25) část rafinérie byla najeta bez nutnosti zvýšeného flérování, najezdění komplexu FCC vyžadovalo technologické manipulace, jejichž průvodním jevem bylo právě flérování. V některých případech bylo provedené flérování intenzivní doprovázené vysokým svitivým plamenem, zejména ve dnech 6.6. a 9.6.2009, a to z důvodu nutnosti spalování přebytků plynů vzniklých při zahájení krakových reakcí.

Česká rafinérská obdržela v onech dnech několik telefonátů se stížnostmi občanů na vysoký plamen, případně hluk generovaný flérou. V odpovědi se naši pracovníci snažili vzniklou situaci vysvětlit.

Chci využít této příležitosti a ujistit občany Veltrus, ale i dalších míst v okoli rafinérie, že operátoři při znovuzahájení provozu rafinérie po odstávce postupovali s maximální možnou ohleduplností a měli na mysli minimalizaci vlivu najezdění, včetně flérování, na občany okolních měst a obcí. V řadě situací byly navazující činnosti odloženy z nočních hodin na denní.

Věříme, že právě skončená odstávka umožní kralupské rafinérii spolehlivý provoz v celém dalším 4 -5 - letém provozním cyklu (který se zejména ve vztahu k jednotce FCC výrazně v posledních letech stabilizoval) a že i přes složitější najezdění bude počet nestandardních situací ještě menší než v minulých letech.

Ing. Ivan Souček, Ph.D.
generální ředitel

REALIZACE PROJEKTU MAMINKO, PROSÍM TĚ, KUP MI KNÍŽKU

Téměř celý letosní školní rok pracovali žáci všech ročníků na projektu Maminko, prosím tě, kup mi knížku. Od radosti, že se nám podařilo při podávání grantu uspět mezi silnou konkurencí téměř 500 škol, vedla naše cesta přes téměř půlroční plnou práci na připravě projektu k prezentacím připravených úkolů v nižších ročnicích. Do práce se zapojili skutečně všichni žáci, i když pracovat s dětmi z nižších ročníků mohli jen ti nejlepší z každé třídy. Všechny prezentace měly u mladších spolužáků dobrý ohlas a celý projekt určitě přispěl nejen k přiblížení kvalitní literatury dětem, ale i ke zlepšení vztahů mezi žáky školy, k vzájemnému lepšímu seznámení a nepochybňě také k navázání nových kamarádství.

Odměnou za dlouhou a namáhavou práci byla pro děti návštěva divadelního představení v Praze /1. stupeň – Divadlo v Dlouhé a 2. stupeň divadlo Fidlovačka/, beseda s autorkou jedně z knih – Petrou Braunovou a hlavně večerní čtení ve škole spojené se sportovními hrami, opékáním buřtu a s nocováním ve školní budově.

Celý projekt se vydařil, současným žákům zůstanou v myslí vzpomínky na zajímavé a příjemné chvíle prožité během letosního školního roku. A do budoucna má škola a všichni její žáci díky realizovanému grantu k dispozici podstatně obohatcenou školní knihovnu.

Mgr. S. Karasová

VEČERNÍ ČTENÍ VE ŠKOLE

Bliží se zase čtvrtok, pomalu automaticky začinám přemýšlet, co si zabalim na večer do školy. Pak si teprve uvědomím, že tento čtvrtok budu doma, v klidu našeho obýváku. Presto se mi myšlenky vraci na dva minulé čtvrtiční večery a noci, které jsem strávila s dětmi ve škole. Jak to shrnout? Jsem unavená, rozlámaná, ale presto mohu říci, že se nám to povedlo. Večerní čtení byla odměna pro žáky, kteří byli úspěšni v celoškolním projektu Maminko, prosím tě, kup mi knížku. Věřím, že se skoro všichni snažili, ale vyhrát mohli pouze ti nejlepší. První čtvrtok spali ve škole žáci druhého stupně. Největší úspěch mělo grilování, sportovní hry a zpívání s kytarou. Za to bych ráda poděkovala Petře Čápkové. Někteří by se měli zamyslet nad svým chováním při nocování. Pokud by toto mělo vypovídат o jejich inteligenci, nedopadli by zrovna dvakrát dobře. Minulý čtvrtok spaly ve škole děti z prvního stupně. Rodiče jim pomohli nanést do školy hromady jídla a různých potřeb. U někoho to vypadalo, jako když odjíždí nejméně na týden. Velké díky patří všem rodičům, kteří pomohli s přípravou táboráku a se dřevem. Bez nich by táborák pro 70 dětí těžko mohl být. Největší úspěch u dětí měla hra ve družstvech po táboráku a stezka odvahy. Kdo může říct, že se podíval v noci na školní půdu? A kde vlastně je to večerní čtení? Samozřejmě bylo, ale asi je přece lepší, si vzít sám knížku, lehnout si do postele a s požitkem si vychutnat příběh, který se odvíjí na stránkách před námi. Každému přeji, aby tento blažený pocit zažil. Samozřejmě poděkování patří všem učitelům, kteří se podíleli na organizaci této akce, a věnovali svůj volný čas a energii dětem ze školy.

Mgr. M. Váňová

O VELTRUSKÝCH HAVRANECH

V minulosti, to znamená v roce 2007 / ročník 9 číslo 3 Veltruských listů jsem napsal článek o veltruských havranech. V posledním čísle se okrajově zmínil o havranech pan Martin Tírala v článku „Havraní rezervace“.

V reakci na tento článek přispěl do dnešního vydání Veltruských listů Ing. Otakar Špecinger, což Vám v plném znění předkládám. K.M.

ZE ŽIVOTA HAVRANŮ

Poslední dobou se ve zdejší krajině rozmožl zájem o ptactvo, které vešlo do znaku města Veltrusy – a tedy o život havranů. Nebude tudiž bez užitku připojit k dosavadním článkům či přednáškám ještě alespoň několik následujících odstavec.

Havran polní / *Corvus frugilegus Linnaeus, 1758* / je jedním z našich největších a nejinteligentnějších příslušníků ptačího řádu pěvců. Patří do čeledi krkavcovitých spolu s vránami, krkavcem, kavkou, strakou, ořešníkem, sojkou a kavčem.

Havran je v Čechách především ptákem hnizdním, který tu byl odedávna vázán zhruba ke dvaceti koloniím v lužních lesích při Vltavě a Labi, ale i v Poohří či na Slánsku. Obecně známou největší takovou lokality byl přitom vždycky právě tzv. veltrusky Ostrov, tj. později zdejší zámecký park, který však stálé havrani osazenstvo v posledních desetiletích nečekaně opustilo, aby vytvořilo svá drobnější hnizdiště na jiných místech.

Havran polní je velice zajímavý pták. Např. v zimě se celé zdejší kolonie přestěhuje více k jihu a na jejich místa doletí obrovská hejna z Ruska, která dosahují mnoha desetitisícových počtu a v letu několika kilometrové délky. Avšak z jara se opět každý pták / po odletu „hostů“/ vrátí do svého domova. Tehdy pak svádějí samci při začátku hnizdění rozlícené boje o své původní příbytky. Jsou to leckdy opravdové zápasy na život a na smrt, při nichž vyhnáný havran shromáždí někdy kolem sebe své druhy a hnizdo, o které kvůli bezohlednému soupeři přišel, za jejich pomoci alespoň rozhází.

Ačkoliv havran hnizdí vysoko na stromech, potravu si hledá na zemi. Třebaže konzumuje i zrní, je užitečným ptákem, neboť požírá škodlivý hmyz, hraboše, zdechliny a veškerý odpad. Na vejcích sedí vždycky samička, která se ale ještě v téže době dopouští často kopulace s jiným samcem, zatím co její „manžel“ ji shání potravu. Mláďata ostatně krmí rovněž samec, kdežto „nevěrná“ matka jim pak bere potravu přímo ze zobáku.

Život havranů polních studovali právě ve Veltrusích někteří význační ornitologové, zejména profesor Franz Zdobnitzki (1849 – 1944) z Brna, pražský a teplický zoolog Josef Jirsík (1898 – 1956) a veltruský učitel a spisovatel Bohumil Karel Vendy (1866 – 1928). Poznatky těchto vědců poskytuji nezvykle poutavý materiál. Potvrzuji např. fabuli Hitchcockova amerického filmu „Ptáci“, ve kterém havrani neuvěřitelným způsobem terorizují obyvatelstvo, zabíjejí občany a pod. Autor však skvěle vystihl skutečnost, že kdyby k něčemu takovému mělo někdy dojít, pak z ptačí říše by k tomu měli nejbliže právě havrani a jejich mohutná hejna.

V dřívějších dobách byl havran loven a konzumován. Proslulé byly v tomto ohledu právě hony ve Veltrusích archivně známé od roku 1864, kdy bylo zastřeleno 46 kusů, následně průměrně 50 až 150 ročně – a vrcholu dosáhl odstřel zřejmě v roce 1921 – a to plnými 1500 ulovenými exempláři. Pozvání k témtu honům byla myslivec velmi oceňována, za pochoutku pak byla považována především havraní polévka, avšak ve zcela speciální a dosti náročné úpravě.

Mnozí lidé jenom nesnadně rozehnávají od havrana polního jemu podobnou vránu. U nás totiž hnizdi jak **vrána šedá** / východně od Vltavy a dolního Labe /, tak i **vrána černá** / západně odtud /. Prolinají se na zdejším území a obě jsou škodlivé, protože ničí např. hnizda a mláďata drobného užitečného ptactva. Vrány přitom hnizdí nikoli v koloniích, ale jen samostatně – pouze na zimu se sdružují do malých skupin. Proti havranům mají menší zobáky a chybí jim tzv. „kalhotky“ pod břichem, nehledě na další odlišnosti.

Právě Veltrusy s okolím patří u nás i nadále k oblastem, kde lze dobré pozorovat zajímavou biologii všech těchto ptáků, třebaže prastará velká letní kolonie na zdejším Ostrově už neexistuje. Doufejme však, že se havrani do korun zdejších stromů na léto opět vrátí, vždyť zimním sidlištěm černých východních hostů je zdejší krajina i nadále.

Ing. Otakar Špecinger

Milí veltruští občané a přespolní,

základní organizace **ROSA KLUBU** v Kralupech opět připravuje výstavu růží a květin na zámku Veltrusy. Výstava se bude konat ve dnech **11. a 12. 7. 2009 od 9.00 – 16.00 hod.** pod názvem „**15 let kralování růží na zámku**“. Výstava se koná pod patronací MěÚ Veltrusy a MěÚ Kralupy. Ve dnech výstavy budou na zahradě zámku uspořádány další akce, jako vystoupení dechového orchestru **VINŠOVANKA**, a vystoupení pouličních divadelníků. Při této příležitosti nabízí vedení zámku prohlidky interiérů s námětem „**jak se opravuje kulturní památka**“, návštěvu historických skleníků a výstavu Kámen a voda. V sobotu 11. 7. 2009 budou předvedeny od 15.00 hod. Dovednosti loveckých psů, a ukázky souboru Potulné divadlo.

Oběd, nebo malé občerstvení si budete moci zakoupit v restauraci „**OVČÍN**“, **VELICE SE NA VÁS TĚŠÍME, Rosa klub a kastelán zámku.**

5.B pokračuje v projektu KDE ŽIJEME

Další naše putování vedlo do Nové Vsi. Na obecním úřadě se nám věnovala paní sekretářka. Dozvěděli jsme se, že Nová Ves má 5 částí: Novou Ves, Nové Ouholice, Staré Ouholice, Vepřek a Miřejovice; v těchto obcích žije dohromady necelých 1000 obyvatel. O občany se obecní úřad stará dobře – v obcích je nová zastávka, ale nezapomínají ani na tradice. Zrovna, když jsme byli v Nové Vsi; připravovali si MASOPUST. Nová Ves je ve sdružení VELTRUS DOMINIA a spolupracuje tedy i s obcí Veltrusy.

Na rozloučenou jsme dostali Novoveský zpravodaj, který obec každý měsíc pro své občany vydává. Poté jsme se vydali do knihovny, kde na nás čekala p. učitelka Kolesníková. Vyprávěla nám o knihovně, knižky jsme si mohli prohlédnout, chlapcům, kteří měli zájem dala staré časopisy o indiánech.

Rozloučili jsme se a přes náves, kde jsme viděli rybník a starou kapličku, na kterou jsou novověští pyšní, jsme pokračovali do školky. Ve školce na nás čekala paní ředitelka, děti a paní kuchařka. Děti nám předvedly, čím se ve školce zabývají, s paní ředitelkou a s dětmi ze školky jsme si zazpívali, pohráli a mezi tím nám paní kuchařka nachystala domácí perník a čaj. Byla zima a my jsme už byli utahaní, a tak nám pohoštění přišlo moc vhod. Pochutnali jsme si, dostali jsme na památku všichni záložku a nejraději bychom zůstali, tak se nám tam libilo. Ale protože by nám ujel autobus a nás čekala ještě práce ve škole, museli jsme jít.

Věra Tichá a děti z 5.B

VELMI ÚSPĚŠNÝ DEN VELTRUSKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLY

---

30. květen : ani v tento den nevybočilo vedení školky spolu s rodiči ze svého celoročního náročného programu.

DEN DĚtí – den pro malé občánky kteří ještě nenavštěvují ZŠ, se spoustou činností v zahradě školky.

Kdo byl návštěvníkem, nikdo nelitoval, připomenu jen některé atrakce „nafukovací hrad, perníkovou chaloupku, řadu soutěží o ceny, malování obličejů a velmi navštívená pohádka ve vnitřních prostorách.

Pokud k tomu přiřadíme bezplatné občerstvení, co více si děti a jejich doprovod mohli přát. Bylo to velice působivé a záslužné dopoledne. Poděkování všem.

K.M.

90 leté

výročí veltruské kopané

Píše se rok 1919, zkusme si trochu přiblížit tuto dobu.

Ve Veltrusích již 38 roků působil a pracoval dobrovolný Hasičský sbor, který v tomto roce uspořádal v parku letní slavnost ze které byl finanční výtěžek použit jako základ pro vybudování pomníku padlým spoluobčanům v bojích za svoji vlast. (stojí na nám. Antonína Dvořáka)

V této době také odváděla svoji bohatou činnost Čtenářská beseda, divadelní soubor založený řídícím učitelem Štěpánem Bendou, s pozdějším názvem HAVRAN.

Ve Veltrusích v tomto roce bylo asi 210 domů a hospodářských stavení ve kterých žilo přibližně 860 obyvatel, byl zde farní kostel, četnická stanice, pošta s telegrafem, dvě cihelnny, vzkvétal maloobchod a řemesla, 6 školních tříd, byl zde („klášter“) penzionát Kongregace sester křesťanské lásky, který provozoval 3 třídy soukromě Německé dívčí školy a pro místní rodiny a rodiny z blízkého okolí školku asi pro 40 dětí.

Byla zde a velice aktivně pracovala silná organizace sokola založeného v roce 1896 – ale, hlavně bylo krátce po I. světové válce a formovala se Československá republika za velkého nadšení obyvatel.

Právě v tomto roce vzniká Veltruský fotbal s názvem SK Veltrusy

Lehce se to řekne i napiše, ale co vše se za tím skrývá. Z doby před devadesáti lety se o veltruském fotbale moc správ nezachovalo. Jen z vyprávění a paměti starších hráčů, a několika fotografií lze si vytvořit částečný pohled na začátek tohoto sportu ve Veltrusích.

Když trochu odbočím tak začátky fotbalu v našem státu se datují v Rakousko – Uherské monarchii, kdy před I. svět. válkou u nás fotbalové kluby vznikali po vzoru švýcarském, kam se dostal fotbal (kopaná) z Anglie, kde prodělal svůj vývin a dostal jméno. (FOOT = NOHA, BALL = MÍČ) FOTBAL. A byl to vývin jak se stále a stále přesvědčujeme obrovský. Fotbal je nejrozšířenější a nejpopulárnější hra na celém světě, hraje se profesionálně i amatérsky. Dle odhadu se hraje asi ve 200 zemích světa a hráčů je přes dvě stě miliónů. PROČ ? Fotbal je nenáročná hra na místo (hraje se na zastrčených pláckách i na stadionech za miliardy korun) nenáročná na vybavení (hraje se v keckách i v pozlacených kopačkách) fotbal má jednoduchá pravidla a může se odehrávat na kterémkoliv místě na světě, pro radost, nebo pro obrovské peníze.

Vratíme se však k fotbalu veltruskému. V úvodu jsem uvedl, že se dochovali jen vzpomínkové a útržkovité rozhovory přenášené generacemi. Z tohoto se dá předpokládat, že zakladateli veltruského fotbalu, jak mimo jiné uvedl ve slavnostním projevu Ing. Jiří Purnoch na výroční schůzi k 90 výročí fotbalu ve Veltrusích jsou pánové :

HOLUB Václav - místní holíc

CHRIST Antonín - zedník

KŘIČEK Josef - strojvůdce

KRÁL Jan - obchodník

POLÁČEK Václav - učitel

TESÁREK Václav - železniční zřízenec

ROŠKOT Václav - dělník, později místní listonoš

ULRICH František - zámečník

Krátkce po založení SK Veltrusy projevili zájem o hru a činnost pánové : BULVAS Josef a NOVOTNÝ František ze Zlosyně, bratři Krouželové a bratři Pokorní z Nelahozevse, pan Pospíšil a ještě další z Kralup.

Snažil jsem se o těchto jménech sehnat nějaké bližší údaje nebo pisemnosti z té doby, navštívil i některé příbuzné jmenovaných jak ve Veltrusích tak v Kralupech, v Nelahozevsi, a ve Zlosyni bohužel už je to moc dlouhá doba tak že jsem nesehnal nic.

Nabízím vám alespoň jednu z prvních fotografií veltruských fotbalistů z 20 let. S určitostí mohu napsat, že je na fotografii nájemce hospody „U SOKOLA“ pan Havlík, nahoře uprostřed v klobouku pan Hlavatý, poslední hráč v horní řadě učitel Poláček a ve druhé řadě uprostřed s kníkem pan Odon Bradáček. Ostatní určování by byla jenom spekulace.

Už je více informací o veltruském fotbalu z let třicátých. Kde se fotbal v té době hrával ? Ze vzpomínek a vyprávění je to několik míst, - od hospodářského dvora údajně pana Šťastného, - na příhodných místech v místním parku hraběte Chotka, - na konci Veltrus u pražské silnice v místě tehdejší váhy, kde se skladovala řepa připravená na odvoz do cukrovaru, - naposled a to zatím napoprvé v místě dnešního pěkného stadionu.

Na místě bývalé váhy se hrál fotbal na slušné úrovni, to znamená že sem zajížděla dobrá fotbalová mužstva z Kladenska a podobně. Chodilo i velké množství fanoušků a příznivců, kteří v té době uctívali veltruské hráče : bratry Bradáčkové, bratry Christové, bratry Holubové z Kralup, bratry Pokorných a bratry Krouželové z Nelahozevse dále pana Klečku a Trejbala, jistě jich byla ještě větší řada, ale jména se nezachovala.

Z vedení fotbalového klubu jsou známy v této době jména paná Krále Jana, Františka Ulricha a Václava Holuba jistě bylo obětavých činovníků více, bohužel jejich jména zůstanou navždy utajena.

Velký fotbalový úspěch Veltrus, který vzala na vědomí i široká veřejnost, bylo vítězství v roce 1928 v pohárovém turnaji, kde Veltrusy porazily SK Viktoria Kralupy, další skoro sousedské fotbalové mužstvo Hled' sebe a ve finálovém utkání blízký Kozomín. V tomto zápase se vyznamenal už skoro na konci svojí kariéry pan Jaroslav Christ, (pravé křídlo) kterému údajně přítomná kapela zahrála na počest vstřelené vítězné branky tuš. Na tomto vítězství Veltrus měli zásluhu hráči : brankář – Šulc Václav, Tesárek Václav, Materna Václav, Kredl Josef, Žambourek Václav, Šindelář Václav, Bradáček Rudolf, Pokorný Karel, Penc Čeněk, Strunecký Václav, Husák František, Chrlist Jaroslav, mimo J. Chrlista jsou všichni na foto v kabíně na stadionu.

Za tyto údaje, od založení SK Veltrusy můžeme poděkovat panu Čenku PENCOVI senioru, který veltruskému fotbalu zasvětil velkou část svého života, jako vždy spolehlivý hráč, svědomitý činovník, trenér a vedoucí mužstva, trenér žáků a dorostu.

Cásteček vzpomínek po svém otci sdělil i jeho syn Čeněk Penc junior, který přispěl i zapůjčením rodinných fotografií k porovnání údajů.

V dalších letech se samozřejmě doplňovali a měnili hráči i funkcionáři, ale fotbal se hrál stále, v některých letech lépe v některých hře. Velký úspěch byl zaznamenán v roce 1937 kdy hráči vybojovali postup do I. B třídy. V kádru vítězného mužstva určitě byli hráči : Pudil, Trojan, Reiter, Holaj, Penc, Král V., Král J., Křivánek, Ketner, Gerhard Jos., Král Fr., Koubek, Malotinský, Šrámek, Tichý, Skalický a možná i další. Ve vedení klubu se práce účastnili pánové : Jan Král, Ing. Hejtmán, Čeněk Penc, Josef a Václav Štaflovi, p. Hora a další nejmenovaní.

V roce 1938 bylo na vedení oddílu navrženo a odsouhlaseno změnit název na AFK Veltrusy (ATLETICKÝ FOTBALOVÝ KLUB)

Z rozhodnutí výboru byl založen oddíl dorostu, vedoucí a trenér p. Penc. Ještě je nutné se zmínit o klubovních místnostech, kde se vedení a hráči scházeli. Nejdříve asi v hospodě NA RŮŽKU, dále U KORUNY, U BRTNÍKŮ a USOKOLA (později se říkalo U Kalinů a ještě později U Štafka, mimochodem p. Štafek, nájemce hospody byl v 50 a na zač. let 60 velký příznivec a fanda veltruského fotbalu).

V tomto a následujícím roce začátek II.svět. války bylo zakázáno dál používat plochu, kde se fotbal hrával. O rok později se funkcionářům AFK Veltrusy podařilo získat kus obecního pozemku prakticky skoro na místě dnešního stadionu. V roce 1941 se už ukázaly výsledky práce s novým dorostem, který hrál ve složení : Falta, Špičan Sl., Friedrich M., bratři Tomsové, Dvořák, Brož Mila, Libich Oldřich, Gerhard Vladimír, Roškot Mila, Bača Václav, mutno říci, že s této skupiny vyrostla řada hráčů k doplnění „A“ mužstva.

V roce 1944 byla skromná oslava 25 výročí veltruské kopané s výstavkou pohárů, byl založen oddíl žáků a zahráli si Veltrusy Králové proti „A“ mužstvu. Nově založené žáky vám rád jmenovitě představim : Penc, Hašek, Raitter Jan, Müller, Horký, Hora, Holub Ant., Beneš St., Kuřátko, Holub Mil., Ulrich, pod vedením pana Pence seniора.

V tomto období je předsedou klubu pan Miroslav Novotný, se spolupracovníky p. Brázdou a p. Svobodou.

Po roce 1948 se sjednocuje tělovýchova. AFK přechází pod TJ sokol Veltrusy a za krátký čas se fotbalu ujmá František Beneš, který se do Veltrus přizpěněl a fotbal měl moc rád.

V roce 1948 se ukázalo, jak byla důležitá a dobrá práce funkcionářů a trenérů v minulých letech, svůj podíl měli i příznivci fotbalu, neboť najednou hrálo „A“ mužstvo a hrálo na velmi dobré úrovni, hrálo „B“ mužstvo, hráli dorostenci a hráli také žáci.

Pokud jsem zmiňoval mista, kde se všude fotbal ve Veltrusích hrával, tak se v této části musím zmínit o „fotbalovém hřišti (plácku) pod branou“. Rozuměj pod vchodem do parku, pod zahradou rodiny Pochobradských. Bylo to místo, kde se scházeli zájemci o kopanou (kluci malí i velcí) a nebylo jich málo, kteří se mezi sebou spravedlivě rozdělili a sváděli

nelitostné boje. Bylo to místo, kde se po několik roků scházelo skoro denně 20 až 30 kluků což ve svém důsledku veltruské kopané hodně prospělo.

Trochu přelomové bylo období let padesátých. Ke hráčům „A“ mužstva : Procházka L., Šubrt, Plicka, Beneš, Roškot, Špičák Sl., Penc junior, Štibinger Zd., Friedrich Milan, Beránek K., Penc senior, Holaj, Vendl, nastoupili : Procházka Václav, Jonák Vít ze Zlosyně a Mach Josef, excellentní pravé křídlo ze Všestud.

Jak pokračuje čas, tak se doplňuje o mladé hráče i veltruský fotbal, nelze všechny vyjmenovat, ale alespoň kteří mi utkvěli v paměti. Velmi dobrí hráči Kovařík Mir., Christ Ota, Sůra Jar. a nezapomenutelný kamarád – Karel Kos, výborně myslící fotbalista, rádce žáků, který by dal za fotbal srdce. Velká škoda - zemřel tragicky.

Veltruská fotbalová léta sedesátá se plně projevují s durazem a zájmem na práci s mladými zájemci a adepty. Jsou dokonce dvě mládežnická družstva, jedno pod vedením Jaroslava Sury a Václava Fišera, druhé pod vedením Oty Christa a pana Režného.

Když se hráči asi v r. 1960 věkem přiblížili a mohlo být utvořeno jedno mužstvo dorostu vytvořil p. Jaroslav Sura za pomocí V. Fischeru J. Čápa a J. Kratochvíla kamarádské sportovně i fotbalově vyspělé mužstvo, které jak se říká krácelo od vítězství k vítězství. Tak postoupili do druhé nejvyšší soutěže v republice do „Oblastního přeboru dorostu“ a setrvalo tam dva roky. Hráčů, kteří se o postup do Oblastního přeboru dorostu zasloužilo a většina jich přebor hrála je asi 35, jelikož je jich hodně nebudu ani ty nejlepší jmenovat a vyzdvihovat, u jednoho však udělám výjimku a tou je Olda Šváb, výborný fotbalový dirigent velmi oblíbený a uznávaný člen party. Bohužel, ke škodě nás všech zemřel velmi mladý.

Ve výboru fotbalu pracují v tomto období František Beneš, Václav Fischer, František Hadrava, Ota Christ, Jan a Josef Čárové, Jaroslav Sura a J. Špinar. Pořád je věnována péče žákům a dorostu, „A“ družstvo v této době trochu stagnuje.

Na hřiště se začínají stavět kabiny se sociálním zařízením což trvá několik roků. Shodou několika okolností (hlavní bylo splynutí úspěšného dorostu s mužstvem) se vybojovala II. tř. Oddíl navázal kontakt s Východoněmeckým fotbalem v Kirchau a družební fotbalové návštěvy organizoval pan František Hadrava. Všichni hráči na tuto dobu docela rádi vzpominají.

V roce 1975 tragicky umírá František Beneš, obětavý fotbalový funkcionář. Dá se říci že s ním skončila jedna éra fotbalového života. Život a práce ve fotbale jde dál. Renovují se kabiny, obezdívají se tvárníci a v pozadí toho všeho je dosud nejmenovaný Ing. Jiří Purnoch, 60 tř leté výročí veltruského fotbalu připravuje a organizuje Ing. Josef Šváb. Po sportovní stránce jsou dvě mužstva „A“ tým a „B“ tým, výchově žáků se věnuje pan Vladimír Matějček, který s nimi postoupil do okresního přeboru. V této době rok 1985 pracuje ve výboru oddílu pánev Husák, Hypš, Smetana, Fischer, Čáp, Dušek, Ota Christ a nový člen p. Arnošt Kukla. Veltruský sport má velikou smíšku, neboť tragicky umírá další z výborných sportovců, funkcionářů a kamarádů, všem respektovaný Ing. František Pochobradský, předseda TJ Veltrusy a předseda Okresního výboru ČSTV v Mělníku.

Do výboru fotbalového oddílu vstupuje Ing. Jiří Purnoch, v roce 1988 se stává předsedou a současně se stává členem výboru TJ Veltrusy. Výbor fotbalového oddílu nastinil koncepci rozvoje celého areálu. Pokračuje se na vylepšování kabin jak účelově tak vzhledově, připravuje se rekonstrukce hřiště včetně zatravnění.

Po změně režimu roce 1989 se AFK Veltrusy stává samostatným subjektem, za uplynulých asi 15 let se vybudovalo sportovní zařízení, které nemá v okolí konkurenci. Je hodně lidí, kteří se na tom podíleli a zaslouží si poděkování, především výbor AFK, dalším je pan František Hadrava, který se do veltruského fotbalu dostává v 60 letech. Byl to plnohodnotný funkcionář a trenér mládeže, ale jak jsem se už zminil ti nejlepší nás opouštějí velmi brzy. **Hráčům, těm mladým, starším i těm nejstarším chci vzkázat, važte si toho co je pro vás uděláno, nic nespadne s nebe vše se musí tvrdě odpracovat.**

AŽ NADÁLE VELTRUSKÝ FOTBAL ŽIJÍ A UDRŽUJE TRADICI. Karel Morávek

VĚŽNÍ HODINY VE VELTRUSÍCH

V tomto článku vám d o s l o v n ě sdělím co piši „ZPRÁVY Z FARNOSTI VE VELTRUSÍCH“ o věžních hodinách a jejich souvislostech.

Naše nová kostelní věž by byla němá, kdyby neměla zvonů, a slepá, kdyby neměla hodin. Hodiny na kostelní věži mají význam nejen praktický, když ukazují čas, nýbrž i liturgický, připomínající věčnost.

Na staré věži bývaly do roku 1896 kostelní staré hodiny, ale tak sešlé, že nebyly vůbec k potřebě. O jejich časté stávce zmiňuje se v pamětní knize již roku 1869 farář Vaněk. Dám čtenářům nahlédnout do tehdejších poměrů, aby si je sami srovnali s dnešními, když ocitnu celý jeho záznam o zvonění klekání.

Nebude,

tuším od místa, poznamenati zde, že od nepamětných dob zvoníval klekání obecní pastýř.

Odměnou za zvonění toto, dostával od rolníků zdejších, jichž bylo celkem 18, korec žita.

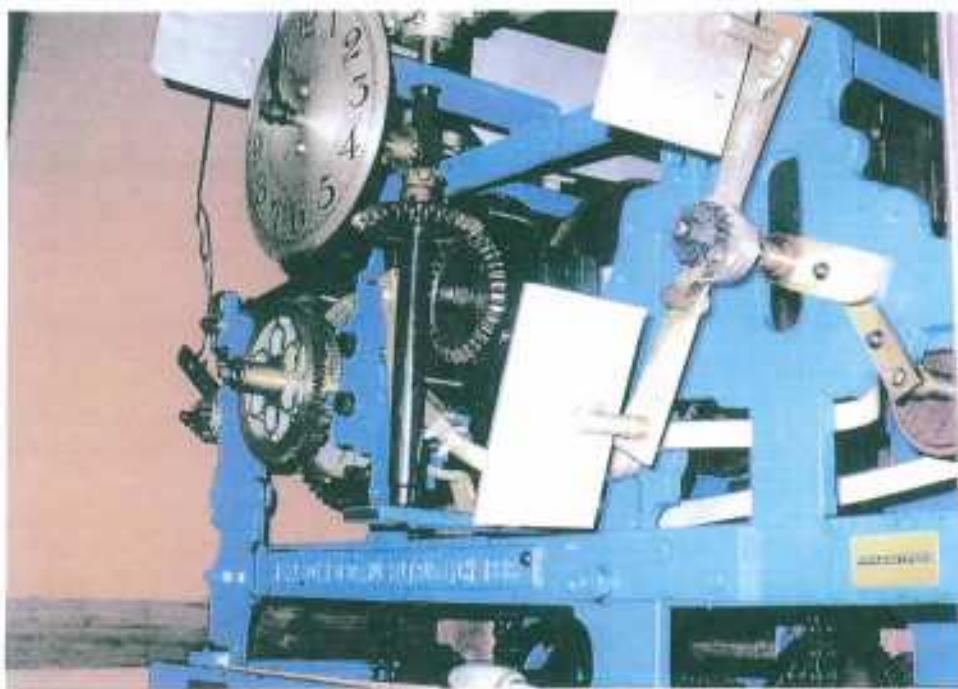
(moje poznámka: KOREC stará objemová míra obilní, jež se rovnala – 93,6 litrů, například žita). V průměru přišla na jednoho čtvrtce. (to znamená asi 5,2 l) V roce 1868 zůstali někteří svým podílcem v restu a v roce 1869 přestali načisto všichni sluhovi za zvonění klekání žito sypati.. Následkem toho přestal slouha klekání zvonit a odnesl klíč od zvonice do fary. Nižepsaný žádal pana starostu V. Kocha, aby si nadzmněných 18 rolníků zavolal, jim starý obyčej, po otcích zděděný, na srdece vložil.....a jich k sypání žita za zvonění klekání zase pohnul, právě : takovou maličkost ani nepoznají a že to zas pro „Zaplati' Pán Bůh!“

Přemlouvání a domlouvání a prošení zůstalo bez výsledku. Nižepsaný mysel, anto s nikým zlou vůli ze sousedů neměl, že se zastydějí a přispěvek svůj opět pořádně odvádět budou; zklamal se však velice. Byli jsme bez klekání 14 dní. Čekal jsem, že přijdou a o zvonění klekání zas požádají, čekal jsem darmo. Vyjednal jsem tedy prozatím s patronátním úřadem ústně, (kancelář hraběte Chotka) že bude klekání zvonit mistr kolářský V. P. , spolu zvoník a náhradu aby dostával ze zádušní kasy, ty 3 t. (poznámka : asi tolary) které dostával dříve od natahování kostelních hodin, a pan starosta slibil též přispěti částkou 3 t. z obecní kasy, které též od natahování hodin dostával. Má tedy V. P. od zvonění klekání 6 t. r.č.k dostání.

Kdyby však věžní hodiny někdy měly být spraveny, musí za natahování jich zvláštní plat určit a ustanoviti, poněvadž ona částka ze záduše od natahování byla již určena za zvonění klekání. Kupodivu všech, pomohl hodinám na nohy již za rok potom domácí člověk. Opisují z pamětní knihy další záznam : František Trč, domkář a tesař z Veltrus č. 101, pokusil se o opravu hodin kostelních a podařilo se mu je poopravit tak, že nade všecko očekávání dobrou konají službu. Nastává však otázka, kdo bude platit od natahování a kdo připlatí na zvonění klekání, an občanstvo z oběho se vysmeklo. Jak tu otázku rozluštili, není již uvedeno.

V roce 1896 byl starý stroj již tak uslý, že se jej neodvážil opravovat ani hodinář a proto obec pořídila svým nákladem stroj nový. Čekal však nové hodiny nový osud. Dokud byla věž nešly hodiny, když byly pořízeny nové, zase se musela zbourat věž.

V lednu roku 1901 byly odneseny na půdu školní budovy a odtud do obecního domu k uschování do té doby, dokud nebude příležitost je umístit jinam. Konečně na ně došlo před čtyřmi roky, kdy byly městskou radou věnovány farnímu úřadu k umístění na projektované nové věži. Byly sice značně poškozeny rzi, příslušenství (čiselníky, ručičky, kyvadlo atd.) úplně k nepotřebě, ale hlavní součástky byly dobré. Jejich oprava byla svěřena slavnému hodináři Janu Hejnalovi z Mělnika, který mimo jiné z daru mecenáše Bati „100 tisíc Kč“ zrestauroval svatovítský orloj. Mistr Hejnal starý stroj předělal na modernější, přidal k němu bici stroj čtvrt'ový a opatřil veškerým příslušenstvím za 9,000,- Kč. Čiselníky jsou skleněné s číslicemi a ručičkami ze silného, měděného plechu, takže jejich trvanlivost je zaručena na 100 let.

Protože se dějiny opakují a není nic nového pod sluncem, vyskytla se i po jejich instalaci otázka, kdo bude platit od natahování a za osvětlování. Když to nezaznamenal farář Vaněk, nemusí to zaznamenávat ani Klouček. Od října do konce t. r. uvolil se hradit osvětlování hodin Pěvecko dramatický spolek „HAVRAN“. Současně žádá duchovní správa s doporučením městského zastupitelstva o další osvětlování ředitelství Sviazu středočeských elektráren. Jmenovanému spolku vzdává jménem občanstva duchovní správa srdečné díky.
Moje poznámka :

od instalace nových hodin prováděl natahování a zvonil klekání tehdejší kostelník pan Titěra a to až do konce II.svět. války. Nějaký čas hodiny natahoval místní hodinář pan Klimeš. V padesátých letech se staral o chod hodin pan Vaverka a jelikož byl zaměstnán na dráze (pracoval na šichty – směny) pomáhal mu s natahováním i jeho dcera. V dalších mezdoboch hodiny natahovali sloužící kněží, vypomáhal i pan Václav Čepelák. Asi od roku 2000 se zodpovědně stará o chod hodin veltruský občan pan Antonín Měšťánek.

Na konstrukci hodinového stroje nápis : **NÁKLADEM OBČANŮ VELTRUSKÝCH 1896**
K.M.

NÁVŠTĚVA Z JAHODNÉ

Při příležitosti oslav 60. výročí otevření nové školní budovy navštívili naši školu žáci a učitelé z partnerské školy v Jahodné. Hlavním cílem jejich návštěvy bylo obohatit program našeho Bezva dne vystoupením školního loutkařského kroužku. Na naší škole žádný podobný kroužek nefunguje, a tak jsme byli všichni zvědaví na připravené vystoupení.

A výsledek? Obě představení, která děti z Jahodné za pomocí paní učitelek sehrály, se velmi líbila. Jednalo se o představení Šmoulové a Cirkus. S tímto představením žáci uspěli i na celoslovenské přehlídkce loutkových souborů.

Kromě vystoupení na Bezva dni čekal na slovenské hosty bohatý program. V Praze navštívili Pražský hrad, prošli se po Karlově mostě, podívali se na apoštoly na Staroměstské radnici a cestu Prahou završila procházka po Václavském náměstí. Pak už se všichni těšili do ZOO, kde se jim velmi líbilo. Další den si hosté prohlédli veltruský zámek a také školu, ve které obdivovali nejen práce dětí, ale také naše učebnice a školní vybavení, zejména interaktivní tabuli.

Navázané přátelství budeme ještě v letošním roce dále rozvíjet, neboť nás na podzim čeká cesta na Slovensko do Jahodné.

Dne 8. května 2009 se uskutečnil již tradiční turnaj ve cvrnkání kuliček „Memoriál Ládi Kubce“. Za krásného počasí neúprosně bojovalo více než padesát malých i velkých kuličkářů. A zde jsou výsledky:

Kategorie 5 až 9 let	1. místo	Daniel Vonostránský
	2. místo	Tomáš Čapek
	3. místo	Jakub Jiterský
Kategorie 10 až 14 let	1. místo	Ondřej Kyselý
	2. místo	Daniel Forro
	3. místo	Veronika Koudelková
Kategorie 15 až 110 let	1. místo	Milan Tirala
	2. místo	Jan Forro
	3. místo	Antonín Rotek

Pořadatelé děkuji všem členům organizačního týmu a především všem velkým a malým sponzorům: p.t. Sokol Všestudy, DOVEDA – zateplovací práce, restaurace Na Závisti, restaurace Daliborka, Zámečnictví Skalický, Vendulka Husáková, Pavel Srp senior, Petr Ponert, Jiří Kejkrt, David Tirala, Oldřich Šváb, Riša Kyselý, Ondra Kyselý, Dáša Kyselá, Effendy Urban, Martin Ponert, Vráťa Pokorný, Jindřich Rákos, Martin Florián, Martin Koudelka, Honza Hubálek, Evžen Racz, Alena Macová, Josef Mac, Jenda Mac, Josef Dolejší senior, Josef Dolejší junior, Petr Raichel, Karel Srp, Ufňuk Urban, Toník Pražák, Milan Tirala, Jan Beneš, Ivan Štofl, Dan Koželka, Zdeněk Kádner, Ladislav Florián, Klárka a Jiří, Leoš Bartoš, Karel Majer, Martin Tirala, Tibor Kouba, Petr Krejžík, Oto Marek, p. Zdeněk, Toník Sekal junior, Pavel Kotásek junior, Bárt Hirný, Radek Šváb, Jenda Forro, Daniel Forro, Pavel Kovařík, Petr Vodňanský, Martin Vodňanský, Krystína Dvořáková, Lenka Hlavatá, Jaroslav Morávek,

A.R. + R.M.

MONOGRAFIE – pokračování

Rok 1855 – První vlak s uhlím z Kladna dorazil do kralupského přístavu, po nové trati Buštěhradské dráhy Kladno – Kralupy. Uhlí se překládalo na lodě a odváželo do Německa. (překladiště tehdy bylo na říčním kilometru 22,60 až 23,04)

Rok 1857 – Kolesové parní remorkéry s nákladními čluny nahrazují plachetnice. Pět kusů těchto remorkérů bylo postaveno v Kralupech (Prag, Tetschen, Leitmeritz, Mercséry a Clam-Gallas)

Rok 1862 – Velká voda (2.2.) – $3850\text{m}^3/\text{s}$

Rok 1868 – Fa. Lanna provádí regulaci Vltavy z Prahy do Mělníka (výhony, + koncentrační hráze). Tyto úpravy toku však nesplnily očekávání a při malých průtocích nebyla zajištěna splavnost toku. Proto se prosadila myšlenka kanalizovat úsek z Prahy do Ústí.

Rok 1869 – Ustavena „Komise pro kanalizování toků Vltavy a Labe“

Rok 1872 – Velká voda (26.5.) – $3330\text{m}^3/\text{s}$

Rok 1874 – Velká voda (?, 6.) – $2470\text{m}^3/\text{s}$

Rok 1876 – Velká voda (19.2.) – $2674\text{m}^3/\text{s}$. V tomto roce byl druhý nejmokřejší březen, více srážek spadlo až po 124 letech v roce 2000

Rok 1880 – Vznikla kilometráž Vltavy a Labe:

„0“ Lenora až Č.Budějovice

„0“ Č.Budějovice až Mělník, 245 km

„0“ Mělník až Hamburg, 777 km. Tato kilometráž se používala až do roku 1968, kdy byla po přeměření vytvořena nová s „0“ na soutoku Vltavy a Labe

Rok 1890 – Velká voda (4.9.) – $3975\text{m}^3/\text{s}$ - 171.82 m.n.m. (Jadran) na vodočtu pod mostem. Veltrusy v tomto roce (29.10.) povýšeny císařem Františkem Josefem na městys.

Rok 1894 – „Ohledací pojížďka“ z Prahy do Ústí nad Labem.

Rok 1895 – Kralupy se jako obec osamostatnily od Minic (stavbou kostela).

Rok 1896 – Schváleno finanční krytí výstavby vltavské vodní cesty, vládou i zástupci Království Českého. Původní studie výstavby Vltavské vodní cesty uvažovala s několika alternativami vedení říční trati. Jednou z nich byl například plavební kanál z Kralup do Obříství. V tomto roce (6.5.) velká voda – $2470\text{m}^3/\text{s}$

Rok 1899 – Projekt mostu a jezu z 23.5., schválen dne 10.9. (projekt stavební části od A. Lanny je datován až k 24.10.1900.

Rok 1900 – Velká voda (9.4.) – $2770\text{m}^3/\text{s}$

Zahájení stavby „Zdymadla č.IV u Miřovic“ včetně silničního mostu, stavba zadána Ředitelstvím pro kanalizaci řek Labe a Vltava firmám :

A. Lanna.....	stavební práce
Bři. Prášilové Praha – Libeň.....	ocelové konstrukce mostu
Pražská strojírenská společnost.....	dtto
Pražská mostní (českomoravská).....	dtto
Skab a.s. Plzeň.....	dtto
Breitfeld, Daněk Praha.....	ocelové konstrukce jezu
Ringhoffer Praha.....	dtto
První českomoravská Praha.....	dtto

Stavba domu Nelahozeves čp. 59, dům na levém břehu se skládal z vlastní obytné budovy (původně 3 byty + dvě služební místnosti na půdě) a vedlejší budovy, kde byla strojovna Záhorského jezu, prostor pro vozy, stáje a chlévy.

Souběžně byl postaven i dům čp. 63 se dvěma byty. Obytná budova čp. 59 do dnešního dne nezaznamenala větších změn, byly pouze postupně modernizovány vnitřní prostory. Vedlejší budova čp. 63 byla postupně změněna na dílenskou a skladovací, zbourána v roce 1991

Stavba zdymadla – vlaková plavební komora složena z malé komory, situované nad most, a velké komory po proudu od mostu, vybavená vzpěrnými vraty s ručním pohonem. Horní stavidla – horizontální vozíky, střední a dolní – vertikální s protizávažími. Vše bylo s ručním pohonem. Rozdíl hladin asi 4m (164,20 - 168,10 Jadran). Šířka 11m. Stavba mostu a jezu – stavba zahrnovala spodní stavbu mostu a vlastní mostovku (ocelovou příhradovou nýtovanou konstrukci). Spodní stavba a pilíře, tvořily současně stavební část slupicového jezu při pravém a levém břehu. Střední část mezi pilíři tvořilo plavební pole šířky 70m, hrazené Záhorským jezem, ovládaným elektrickými jeřábky, pojízdějícími po mostě. Vorová propust šířky 12m se zvedací lávkou s hydraulickým pohonem (závaží v schátě do níž se napouštěla voda), byla hrazena ručně ovládaným segmentem. Jez byl vybaven Ward – Leonardovým soustrojím složeným z Ottova spalovacího motoru a dynama, které dávalo stejnosměrných 205 V pro pohon motoru jeřábku Záhorského jezu a osvětlení.

Rok 1901 – Stavba zdymadla, výkop pro mostový pilíř č I. (1.5.), betonáž pilíře č.I. (7.6.), vytyčení nové osy plavidel původní bylo chybné (18.7.), bourání starého mostního pilíře – prvního mostu (24.7.), začátek betonování nábřežní zdi, pilíř č.I. vyveden do kóty 168,50, dokončena stavba domku jezničného (vše 6.7.), bagrování stavební jámy plavidla (15.7.), vytyčení pilíře č. V. a č.VI. (22.7.), dokončení nábřežní zdi (31.7.)

V tomto duchu a ve výčtu podobných prací bychom mohli dle monografie pana Modráčka podrobně pokračovat i v **roce 1902**, v **roce 1903**, stojí za zmínku přestavba domu pro pracovníky čp. 218 na pravém břehu Veltrusy, který je v původní podobě dodnes.

Rok 1904 – pokračování prací, příklad : zkouška osvětlení, el. pohonů, dláždění hrázi, úprava levostranné silnice, kolaudace železných konstrukcí, kolaudace všech staveb, apod.

Rok 1905 – stavba zdymadla, zřízení plavebního kanálu, komory a plavidla, regulace a zřízení břehu, nábřežní zdi, rekonstrukce dna komory.

Úplná kolaudace vodního díla proběhla dne 3.11.1905.

Proveden jezu a plavebních komor umožňovalo dva různé režimy plavby. Buď při vztýčeném hradlovém jezu a spuštěném Záhorském jezu plavbu plavebními komorami, nebo v případě vyšších průtoků a v zimních odstávkách tak zvané volnou řekou, tj. pod zdviženým Záhorským jezem středním plavebním polem.

Vzhled jezu se nápadně lišil od dnešního stavu. Původní jez neměl věže, střední III. věž nestála a tak plavební pole mělo šířku 70m . Rovněž pilíř mezi dnešními válci nestál, bylo

tam široké pole slupicového jezu stejné konstrukce jako na ostatních jezech na Dolní Vltavě.

Stavba zdymadla a jezu, jak vyplývá ze zápisu ve stavebních denících se těšila značné pozornosti vysokých státních úředníků i veřejnosti. Například 17.7. 1901 bylo staveniště opatřeno prapory, když jel okolo císař. Několikrát navštívil staveniště místodržitel, v některých případech i se šlechticemi a šlechtici. Bylo předváděno vytažení slupic a stavidel.

Stavba byla hojně navštěvována také posluchači různých technických škol (České, Brněnské a Vídeňské techniky). V roce 1904 navštívili stavbu i inženýři z Ameriky a je domněnka, že hledali inspiraci pro stavbu zdymadel na New York Barge Canal – to je na kanálu, který spojuje New York a jezero Erie přes řeky Hudson a Mohawk. V roce 1905 až 1907 tam opravdu byly postaveny dva jezy stejné konstrukce jako Záhorský jez v Miřovicích. Oba jezy jsou dodnes v provozu.

Stavba zajímala i netechnicky vzdělanou veřejnost o čemž svědčí návštěva staveniště 60 chovanek a 20 jeptišek z veltruského penzionátu Deer Matky Boží.

Telefon byl tehdy připojen v systému „Vodních linek“, které patřily Ředitelství vodních toků a vedly na Vltavě z Vyššího Brodu do Mělníka, kde se spojovaly s Labskou částí, která vedla z Jaroměře a končila na státní hranici. Ústředna byla v Praze v Černé věži.

V padesátých letech byly tyto linky předány st. spojům a postupně až do 80 let rušeny.

Funkcí „Vodních linek“ převzala radiová síť Povodí Vltavy. Německy psaný „Provozní deník“ zachytíl provoz jezu od roku 1904 do roku 1915. Výkazy plavby z roku 1907 až do roku 1915, - převážnou část plavby v tomto období tvořily vory. Plavební denníky se na objektu vedly dva, jeden pro plavební komory a druhý pro vorovou propust.

Rok 1907 – Plavební ročenky a denníky se vedly dvoj jazyčně a dokumentovaly plavbu lodí a vorů.

Rok 1908 – „Předpisy policie říčné“. Vydaný soubor přednášek, zahrnující do té doby vydané předpisy pro plavbu lodi a vorů.

Rok 1914 – 1918, i v době první světové války byl plavební provoz.

Rok 1918 – Vyhlášení ČSR, nadále veškerá dokumentace jenom v češtině, pouze některé dokumenty z následné rekonstrukce jezu jsou dvoj jazyčné.

Rok 1915 – Velká voda (8.2.) 169.70m/m Jadran, v tomto roce ještě jedna velká voda (8.10.) 170.28m/m Jadran.

Rok 1920 – Velká voda (14.1.) 170.50m/m Jadran

Rok 1922 – Počátek rekonstrukce hradlového jezu na tabulový a válcový s nasazenými klapkami, výstavbou elektrárny s přivaděčem, která celkově změnila vzhled a využití jezu. Započala rekonstrukce mostních pilířů pro válcové jezy – přípravné práce a stěhování inventáře.

POKRAČOVÁNÍ V PŘÍŠTÍM ČÍSLE

V LETOŠNÍM ROCE SI OBEC ČESKÝCH BARÁČNÍKŮ PŘIPOMÍNÁ 135 LET SVÉHO VZNIKU A TRVÁNÍ.

V období rozkvětu spolkového života v českých zemích, k čemuž přispělo ukončení absolutistického režimu, kdy jeho představitelé v čele s ministrem vnitra A. Bachem byli na velký nátlak zbaveni funkci.

Tomuto období rozkvětu však předcházela velmi složitá doba. Kolem roku 1850 začínala v monarchii (v jejich nejvyspělejších částech) průmyslová revoluce, probíhala přeměna feudální společnosti (společensko ekonomická soustava po rozpadu otrokářského řádu) na společnost kapitalistickou. Zavedením dualismu (spojení dvou samosprávních států) byla v monarchii zakotvena nadvláda německých a maďarských průmyslových kruhů.

V českých zemích převládala tovární výroba v textilním průmyslu a rozrůstala se rychle do ostatních průmyslových odvětví. Zaváděním strojů se zvyšovala produktivita zemědělské práce, stoupala vzdělanost. Rozvojem průmyslu nastupovalo i organizované dělnické hnutí. Česká politika zastoupena na počátku staročechy, usilovala o dosažení rovnoprávného postavení Českého státu v monarchii, což se částečně podařilo v jazykových a školských požadavcích.

V tomto období vznikala v literatuře, v hudbě a ve výtvarném umění klasická díla, která vytvořila základ kulturního bohatství Českého národa. Osobnosti v této době byl Karel Havlíček, vyšla „KYTICE“ od K. J. Erbena, „BABÍČKA“ od B. Němcové a další.

Byla založena první tělocvičná organizace „SOKOL“ (1862), která se v Čechách velmi rychle rozrůstala.

J. Mánes dokončil malby na kalendářní desce orloje Staroměstské radnice. Rakousko vyhlásilo válku Prusku. U Hradce Králové byla Rakouská vojska poražena, byla podepsána mírová smlouva s podmínkami Pruska.

B. Smetana složil operu Prodaná nevěsta (1866) na libreto K. Sabiny. Na hoře Řípu (1868) se u příležitosti vyzvednutí kamene pro základ Národního divadla sešel tábor lidu, (asi 20. 000) na podporu českých státoprávních požadavků a položení základního kamene se stalo vyjádřením vůle za České státní právo.

Krachem na vídeňské burze začala rozsáhlá hospodářská krize (1874), která trvala 6 let. Toto je jen velmi malá demonstrace v jaké době obec Českých baráčníků vznikala.

Spolkový život začal mimo jiné také v Kolíně, ve známém městě Kmochovy kapely. V tomto městě stál dům č.p. 15, z domu byla zřízena hospůdka (hostinec) ve kterém vznikla a scházela se „Stolní vlastenecko dobročinná společnost“. Mimo jiné v hostinci měl i cvičení místní Sokol. V nedalekém hostinci se scházel jiný spolek, šermířsko – pěvecký, zvaný „Záboj“, jehož nejznámějšími členy byli J. V. Janke, P. Fischer a V. Veletovský, kteří nad ostatními vynikali v zábavě a veseli. Velmi dobré je doplňoval i pražský herec Jindřich Mošna, který do Kolína rád dojížděl. Tito tři, spolu s ostatními kteří ze „ZÁBOJE“ odešli se přihlásili ke stolní vlastenecko dobročinné společnosti a zkrátka 7. 11. 1873 založili společnost novou s názvem „**SVOBODNÁ OBEC BARÁČNÍKŮ**“. Jméno vzniklo od názvu hostince, kterému se lidově říkalo „baráček“. Tím se ukázalo, že baráčníci nejsou lidé, kteří musí vlastnit jakýkoliv barák, ale je to spolek od založení apolitický, který se dokáže bavit a pomáhat ostatním. Tato baráčnická myšlenka se rychle rozšiřuje, společnosti vznikají po Praze, jinde v Čechách a o něco později ve Vídni a ve Spojených státech amerických. Pro lepší přehled a organizaci bylo vytvořeno pro všechny baráčnické spolky ústředí s názvem „Veleobec baráčníků pro země koruny české“ dále byly vytvořeny mezičlánky „župy“, kterých v té době bylo šest.

Po tomto úvodu se vratíme do Veltrus, kde místní Obec baráčníků oslaví dne 13. září. 2009 - 78 let svého trvání. Je to doba za kterou se skrývá nezíštná práce desítek jednotlivců, rodin a skupin spolkového života.

Veltruská obec baráčníků územně patří pod XV. Župu Prokopa Holého se sídlem v Kralupech n./Vlt. Zakládajících sousedů a tetiček bylo 18. Z dochovaných kronik víme, že mezi ně patřily rodiny : Štaflova, Podolská, Triškova, Ungeranova, Svobodova. Další jména se nezachovala. Prvním rychtářem byl soused František Štafl, syndikem František Svoboda. V roce 1936 měla Obec baráčníků 240 členů. Prapor byl rozvinut 2. 6. 1934. Dlouholetými rychtáři byli Josef Uhlik a Bohumil Hanke.

Baráčníci jsou spolkem, který spolužije s městem, zúčastňují se programů města a organizují své tradiční akce : staročeské máje, posvícení, plesy, maškarní plesy a dětské karnevaly. Můžeme říci, že se hídí původní myšlenkou při založení Obce baráčníků v roce 1874. U baráčníků je velmi sympatické, že dodržují zvyklosti v používání krojů a jejich tradičního oblečení, mají svůj prapor který velmi ctí, mají svoji hierarchii v pojmenování.

V tomto posledním období pracují ve vedení Obce baráčníků ve Veltrusích tito členové :

RYCHTÁŘ – Antonín Kolář

MÍSTORYCHTÁŘ – Jiří Málek

BERNÍ – Marie Málková

SYNDIČKA – Vlasta Kolářová

PANÍMAMINKA – Věra Tilingerová

PANTATÍNEK – Jiří Janovský

VZDĚLAVATELKA – Jitka Lisková

Ti, kteří znají co je neplacená práce pro veřejnost jistě činnost těchto občanů oceni, ostatní at' o tom třeba trochu přemýšlej. Já bych rád za svoji osobu poděkoval manželům Málkovým, potažmo celé jejich rodině za práci pro udržení „baráčníků“ ve Veltrusích, a přál jim příliv nových členů.

Karel Morávek